

ud paa det Samme, thi den hele Tale har jo kun noget at betyde med Hensyn til den enkelte bestemte Mand, til hvem Menigheden har sluttet sig saa stærkt, at den kun kan finde sig trøstet af ham. Jeg vil altsaa, som det ærede Thing vel allerede har forstaaet, stemme imod Ministerens Forslag, og vil paa ethvert Punkt, hvor det fremkommer, modsætte mig det, hvorimod jeg vil være villig til at slutte mig til det Forslag, som et æret Medlem her ved Siden (N. P. Hansen) har omtalt, nemlig at fritage Præsterne for at tjene i Forstærkningen; thi derfor kan jeg finde, at der er nogen mere Rimelighed.

Wichfeld: Jeg troer, at de ærede Herrer, der forbre, at ogsaa Præsterne skulle af-tjene deres Værnepligt og følgelig altsaa tage Deel i Krigen, heste deres Vlik formeget og udelukkende paa den ene Side af Sagen, nemlig paa de almindelige Lighedsrettigheder, som vistnok spille en betydelig Rolle i hele Mennekelivet, men de glemme at see hen til en anden Side, der spiller en langt mere overordnet Rolle, nemlig Christendommen som Fredens og Kjærlighedens Religion; de synes at glemme, at Krigen er et vildt og blodigt Haandværk, som Digteren veed at kaste nogen Poesi over, men som reent ud sagt er Mennekeslagteri. Den General, der veed at slagte den største Deel af sine Fiender, er en stor General; den Mand, som for at vinde et Slag, er nødt til og uden Betænkelse afbrænder Landsbyer og Stæder og derved indebrænder Qvinder og Børn, er en stor General; og nu ville De, mine Herrer, at Præsterne, Fredens og Kjærlighedens Religions Tjenere, skulle tage Deel i en saadan Gjerning; De forlange, at den Mand, der idag har myrdet Mennekes, som ved de store Opfindelser, som man i vor Tid gjør, og som man anseer for noget rart, f. Ex. Kuglesprøiten og andre fordærlige Vaaben, maaskee har borttaget Mennekeliv i hundrevis, Dagen efter skal udspre Kjærlighedens Gjerning, han skal uddele Sacramentet og ind-

vie de smaa Børn. Naar man ret betænker dette, saa troer jeg, at man vil finde disse Sager saa aldeles modstridende, at man ikke bør forlange, at Præsterne skulde gaae i Krig. Af denne Grund finder jeg, at vi ganske bør gaae ind paa det af Ministeren stillede Forslag.

Mr. Andersen: Jeg kan i det Hele slutte mig til den Betragtning, som er udtalt af den ærede 1ste Landstingsmand for 9de Kreds (N. Rasmussen). Jeg kan ikke være enig med det ærede militaire Medlem (Magius) i, at der ved den hellige Indvielse, som Præsterne skulle have modtaget til deres Embede, den saakaldte Ordination, skulde være gjort en Afskillelse mellem dem og Menighedernes Medlemmer. Der er en anden hellig Handling, som jeg troer staaer ikke saa lidt høiere, baade i Folkekirkens og Folkebibelens Lære end Ordinationen, nemlig Daaben, hvorved i Reglen alle de ere blevne velsignede, som skulle gaae med i Krigen. Dersom det overhovedet er til-labeligt for et Christent Mennekes, der ligesaa vel som Præsten er indviet til at være Fredens Mand, at gaae i Krigen og drage Sværdet for at forsvare Konge og Fædreland, saa maa det saandelig ogsaa være tillabeligt for Præsten, thi i denne Henseende kan der ikke være nogen Afskillelse mellem Præst og Menighed. Den høitærede 1ste Landstingsmand for 1ste Kreds (Madvig) talte om den naturlige Tølelse hos Befolkningen rundt omkring i Landet, som vilde oprøres, dersom Rigsdagen vedtog en Lovbestemmelse, hvorefter Præsterne skulde være samme Værnepligt underkastede som andre Statsborgere; men, den ærede Rigsdagsmand maa undskylde mig, der er ogsaa Andre her i Salen, som kjende lidt til den naturlige Tølelse hos Befolkningen rundt omkring i Landet, og efter den Erfaring, som jeg har gjort i den Kreds, hvori jeg har bevæget mig, er Befolkningens Tølelse aldeles ikke af den Bestaaffenhed, som den ærede Taler vil gjøre gjældende. Befolkningens Tølelse er, saavidt jeg kjender den,